

Số: /KLKT-TTra

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

KẾT LUẬN KIỂM TRA

Việc chấp hành pháp luật về phát hành xuất bản phẩm điện tử tại Công ty Cổ phần Sách điện tử Waka

Thực hiện Quyết định kiểm tra số 738a/QĐ-KTra ngày 30/6/2022 của Chánh Thanh tra Bộ Thông tin và Truyền thông về việc kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về phát hành xuất bản phẩm điện tử tại Công ty Cổ phần Sách điện tử Waka (sau đây gọi tắt là Công ty), địa chỉ: Tầng 3, Tháp văn phòng quốc tế Hòa Bình, số 106 đường Hoàng Quốc Việt, phường Nghĩa Đô, Thành phố Hà Nội. Đoàn kiểm tra đã thực hiện công bố Quyết định kiểm tra và kiểm tra từ ngày 05/9/2022 đối với Công ty.

Xét báo cáo kết quả kiểm tra số 05/BC-ĐKT ngày 09/01/2023 của Trưởng đoàn kiểm tra, Thanh tra Bộ Thông tin và Truyền thông kết luận như sau:

I. Khái quát chung

Công ty Cổ phần Sách điện tử Waka hoạt động theo Giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp Công ty Cổ phần mã số doanh nghiệp 0106796796 do Phòng Đăng ký kinh doanh, Sở Kế hoạch và Đầu tư Thành phố Hà Nội cấp ngày 24/06/2019. Công ty hoạt động chính trong lĩnh vực phân phối, phát hành sách điện tử. Đại diện theo pháp luật: ông Đinh Quang Hoàng – Giám đốc Công ty.

Công ty gồm 66 nhân viên, cơ cấu tổ chức gồm: Ban lãnh đạo gồm Tổng giám đốc và các Phó Giám đốc; 03 Trung tâm: Trung tâm Sách nói, Trung tâm Truyện tranh và dịch vụ Viễn thông, Trung tâm Sách điện tử; các phòng, ban: Ban Công nghệ thông tin, Ban Bản quyền, Ban Marketing, Phòng Thương mại điện tử, Phòng Sản xuất nội dung, Phòng Kế hoạch tổng hợp.

Công ty thực hiện phát hành xuất bản phẩm điện tử trên trang thông tin điện tử (TTĐT) www.waka.vn; phối hợp với Trung tâm kinh doanh VAS Tổng Công ty Viễn thông Viettel - Tập đoàn Công nghiệp Viễn thông Quân Đội, phát hành xuất bản phẩm điện tử trên trang TTĐT www.mydio.vn với vai trò là nhà cung cấp xuất bản phẩm điện tử.

Kết quả kinh doanh của Công ty từ tháng 6/2021 đến tháng 6/2022 đạt tổng doanh thu: 5.021.286.856 VNĐ; thuế đã nộp: 1.709.984.750 VNĐ; lương bình quân của nhân viên 10.220.359 đồng/nhân viên/tháng.

Công ty tham gia nhiều hoạt động xã hội: Năm 2021, Công ty cùng Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh, các đơn vị phát hành sách, nhà xuất bản khu vực

Miền Nam triển khai gói “*Đọc sách chiến thắng Covid*”, trong đó Công ty cung cấp miễn phí kho sách hơn 80 ebooks. Dự án đã thu về hơn 20.000 lượt kích hoạt trên hệ thống. Công ty đang cùng Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh triển khai đề án “*Tủ sách Thanh niên*”, cung cấp khoảng 500 tựa sách, chia thành 3 lĩnh vực: các tựa sách giúp Thanh niên tìm hiểu về lịch sử, tư tưởng, đạo đức, lối sống; các tựa sách về những tấm gương anh hùng dân tộc, gương tiêu biểu trong thời kỳ đổi mới; Thanh niên với thời đại 4.0 gồm các tựa sách trang bị kỹ năng khoa học, công nghệ cho học sinh, sinh viên phù hợp với sự phát triển của thời đại. Công ty cũng đồng hành cùng chương trình “*Mỗi Thanh niên một cuốn sách làm bạn*” của Hội liên hiệp Thanh niên Việt Nam.

II. Kết quả kiểm tra, xác minh:

1. Việc chấp hành các quy định về điều kiện phát hành xuất bản phẩm điện tử:

1.1 Thiết bị, công nghệ và nhân lực kỹ thuật để điều hành, quản lý quá trình phát hành xuất bản phẩm điện tử quy định tại điểm a khoản 2 Điều 45 Luật xuất bản:

- Máy chủ:

Toàn bộ máy chủ của Công ty (máy chủ vật lý, máy chủ ảo) được thuê đặt tại Trung tâm dữ liệu Viettel IDC, có địa chỉ tại tòa nhà Viettel, Km1, đường Pháp Vân, Cầu Giẽ, Hoàng Mai, Hà Nội.

- Thiết bị để phát hành xuất bản phẩm điện tử:

Công ty có thiết bị, phần mềm phục vụ việc thiết kế, dàn trang, ghi dữ liệu trên các phương tiện điện tử; thiết bị truyền phát xuất bản phẩm điện tử được số hóa sau khi được biên tập, định dạng và được lưu trữ trên các phương tiện điện tử để thực hiện phát hành xuất bản phẩm điện tử.

- Đường truyền kết nối Internet để phát hành xuất bản phẩm điện tử:

Công ty có đường truyền kết nối Internet được đăng ký hợp pháp để phát hành xuất bản phẩm điện tử.

- Giải pháp kỹ thuật để kiểm soát việc xuất bản, phát hành xuất bản phẩm điện tử:

Công ty xây dựng hệ thống CMS riêng, sử dụng một trong những công cụ quản lý tiên tiến nhất phát triển trên nền tảng Laravel Framework, hiện đang được sử dụng rộng rãi khắp thế giới, đồng thời được tối ưu hoá các tính năng trong framework từ đó phát triển giao diện và tính năng một cách nhanh nhất, hiệu quả nhất. Bên cạnh đó là hệ thống phân cấp, phân quyền quản lý chặt chẽ, đảm bảo việc bảo mật thông tin và bảo mật dữ liệu. Công ty đảm bảo các giải pháp kỹ thuật để kiểm soát việc xuất bản, phát hành xuất bản phẩm điện tử, bao gồm việc phát hành, loại bỏ hoặc khôi phục để phát hành.

- Hệ thống lưu trữ các xuất bản phẩm điện tử phát hành:

Hệ thống lưu trữ của Công ty đảm bảo các yêu cầu kỹ thuật để lưu trữ các xuất bản phẩm điện tử đã xuất bản, phát hành; xuất bản phẩm điện tử được lưu trữ bảo đảm yêu cầu về tính xác thực, toàn vẹn, an toàn thông tin, có khả năng truy cập ngay từ khi được tạo lập.

- *Chứng thư số hợp pháp:*

Công ty có chứng thư số hợp pháp theo quy định của pháp luật về giao dịch điện tử.

- *Nhân lực kỹ thuật:*

Hiện tại Công ty đang có 07 nhân sự kỹ thuật trong đó có 06 nhân sự trình độ đại học và 01 nhân sự trình độ cao đẳng về công nghệ thông tin, đảm bảo đáp ứng tiêu chuẩn về nhân lực kỹ thuật để điều hành, quản lý quá trình phát hành xuất bản phẩm điện tử.

1.2 Biện pháp kỹ thuật phù hợp với quy định của cơ quan quản lý nhà nước để ngăn chặn sao chép, can thiệp bất hợp pháp vào nội dung xuất bản phẩm điện tử quy định tại điểm b khoản 2 Điều 45 Luật xuất bản:

- *Giải pháp kỹ thuật chống xâm nhập trái phép qua hệ thống mạng Internet:*

Công ty xây dựng các giải pháp triển khai mô hình tối ưu, thiết kế hệ thống an toàn, ngăn chặn truy nhập bất hợp pháp: hệ thống có cơ chế sử dụng Webcache, memcached giúp cho hệ thống tăng sức chịu tải đáp ứng lượng connection lớn; có đội ngũ chuyên gia nghiên cứu để xây dựng và đưa ra giải pháp nhằm tối ưu băng thông và các giải pháp kỹ thuật mới nhất; có nhiều hệ thống đồng bộ song song nhằm đảm bảo các yếu tố an toàn trong quá trình vận hành hệ thống; các phân hệ của hệ thống được thiết kế nằm trong các zone mạng độc lập phân tách với nhau bằng tường lửa đảm bảo việc phân tách khi có 1 máy chủ bị sự cố tấn công; bộ phận kỹ thuật quản trị tường lửa thực hiện các biện pháp theo dõi hệ thống tường lửa đã thiết lập với nhiều tiêu chí, thể hiện đầy đủ các thông tin: địa chỉ IP nguồn, địa chỉ IP đích, công sử dụng dịch vụ, thời hạn hiệu lực của chính sách yêu cầu, mô tả mục đích sử dụng và các yếu tố nguy hiểm.

- *Quy trình nghiệp vụ xử lý sự cố về an toàn, an ninh thông tin:*

Công ty đã xây dựng quy trình chi tiết xử lý sự cố về an toàn, an ninh thông tin, trong đó có các bước: tiếp nhận và phát hiện sự cố, phân loại sự cố, xử lý sự cố, tổng kết và báo cáo. Quy trình của Công ty đảm bảo xử lý kịp thời các sự cố về an toàn, an ninh thông tin.

- *Quy trình nghiệp vụ để xác định việc can thiệp làm thay đổi nội dung xuất bản phẩm điện tử:*

Công ty đã xây dựng quy trình chi tiết, đảm bảo ngăn chặn, xử lý việc can thiệp làm thay đổi nội dung xuất bản phẩm điện tử.

- Giải pháp kỹ thuật về kiểm soát bản quyền số đối với nhà cung cấp nội dung, các kênh phân phối nội dung:

Công ty có: thiết bị, phần mềm và kỹ thuật chống can thiệp, thay đổi và sao chép trái phép một phần hoặc toàn bộ nội dung xuất bản phẩm điện tử; có biện pháp kỹ thuật xác thực tính hợp pháp của người sử dụng khi truy cập và sử dụng xuất bản phẩm điện tử và bảo đảm tính riêng tư, an toàn và bảo vệ thông tin cá nhân; có điều khoản thông báo cho khách hàng ngay khi khách hàng vào đăng ký tài khoản về trách nhiệm chấp hành quy định của pháp luật về xuất bản và sở hữu trí tuệ.

1.3 Tên miền Internet Việt Nam quy định tại điểm c khoản 2 Điều 45 Luật xuất bản:

Công ty thực hiện đăng ký tên miền internet Việt Nam www.waka.vn để hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử.

1.4 Văn bản xác nhận đăng ký hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử quy định tại điểm d khoản 2 Điều 45 Luật xuất bản:

- Công ty được cấp Giấy xác nhận đăng ký hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử số 8132/XN-CXBIPH ngày 31/12/2019 của Cục Xuất bản, In và Phát hành, Công ty đang hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử trên Website/wapsite: www.waka.vn; ứng dụng Waka 4.0 trên Google Play và Apple Store.

- Công ty được cấp Giấy xác nhận hoạt động phát hành xuất bản phẩm số 5053/XN-STTTT ngày 16/10/2019 của Sở Thông tin và Truyền thông Thành phố Hà Nội cấp.

Nhận xét: Công ty hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử có Giấy xác nhận đăng ký hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử; duy trì đủ điều kiện về thiết bị, công nghệ, nhân lực kỹ thuật, các biện pháp kỹ thuật, tên miền internet Việt Nam để phát hành xuất bản phẩm điện tử theo quy định tại khoản 2 Điều 45 Luật xuất bản.

2. Việc chấp hành các quy định về liên kết xuất bản xuất bản phẩm điện tử:

Trong thời kỳ kiểm tra Công ty đã mua bản quyền 62 tác phẩm của các Công ty Trung Quốc, Công ty liên kết với Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông xuất bản và phát hành 29 xuất bản phẩm điện tử, trong đó thể loại ngôn tình là 23 xuất bản phẩm, văn học là 06 xuất bản phẩm.

2.1 Đoàn kiểm tra thực hiện kiểm tra 29 hồ sơ liên kết xuất bản xuất bản phẩm điện tử (Phụ lục I), kết quả như sau:

- 29/29 Xuất bản phẩm có văn bản chấp thuận của tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả theo quy định.

- 29/29 Xuất bản phẩm, hồ sơ đủ quyết định xuất bản và quyết định phát hành xuất bản phẩm của Giám đốc Nhà xuất bản.

- 29/29 Xuất bản phẩm điện tử Công ty thực hiện phát hành đúng nội dung bản thảo được giám đốc nhà xuất bản phê duyệt. Phát hành sau khi có quyết định phát hành của Giám đốc Nhà xuất bản.

- Công ty ký hợp 02 đồng nguyên tắc liên kết xuất bản với Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông: Hợp đồng số 18/LKXB có giá trị từ 12/01/2021 đến 31/12/2021; Hợp đồng số 02/LKXB có giá trị từ 04/01/2022 đến 31/12/2022. 29/29 xuất bản phẩm điện tử liên kết, thông tin được thể hiện chi tiết trong Phụ lục kèm theo Hợp đồng nguyên tắc.

Nhận xét: Công ty thực hiện liên kết xuất bản đúng quy định tại Điều 23 Luật xuất bản.

2.2 Chấp hành các quy định về chuyển sang hình thức điện tử từ xuất bản phẩm đã được xuất bản, in, phát hành hợp pháp để phát hành:

Trong thời kỳ kiểm tra Công ty ký Hợp đồng khai thác tác phẩm, bản ghi 2640 xuất bản phẩm do các Nhà xuất bản Việt Nam xuất bản với 11 Công ty phát hành là chủ sở hữu xuất bản phẩm (Phụ lục II). Xuất bản phẩm của tác giả Việt Nam là 473 xuất bản phẩm chiếm tỉ lệ 18%, xuất bản phẩm của tác giả nước ngoài là 2167 xuất bản phẩm chiếm tỉ lệ 72%. Công ty thực hiện chuyển sang hình thức điện tử dưới dạng ebook và audio book phát hành trên Website/wapsite và ứng dụng của Công ty.

Công ty báo cáo thực hiện chuyển sang hình thức điện tử từ các xuất bản phẩm được xuất bản hợp pháp dưới hình thức khác để phát hành, nội dung đúng với xuất bản phẩm gốc.

- Đoàn kiểm tra chọn mẫu 10 xuất bản phẩm điện tử ebook đang phát hành tại trang TTĐT www.ebook.waka.vn (Phụ lục III), kết quả: các xuất bản phẩm kiểm tra đầy đủ thông tin, nội dung như bản giấy. Các xuất bản phẩm có văn bản chấp thuận của tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả theo quy định tại khoản 3 Điều 46 Luật xuất bản.

- Đoàn kiểm tra chọn mẫu 10 xuất bản phẩm điện tử audio book phát hành trên trang TTĐT www.fm.waka.vn (Phụ lục III), kết quả: các xuất bản phẩm có văn bản chấp thuận của tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả theo quy định tại khoản 3 Điều 46 Luật xuất bản.

Nhận xét: Công ty thực hiện chuyển sang hình thức điện tử từ các xuất bản phẩm được xuất bản hợp pháp dưới hình thức khác để phát hành có văn bản chấp thuận của tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả theo quy định của pháp luật về sở hữu trí tuệ.

2.3 Chấp hành các quy định liên kết xuất bản xuất bản phẩm in từ xuất bản phẩm điện tử:

Đoàn kiểm tra thực hiện kiểm tra 03 hồ sơ liên kết xuất bản, in, phát hành xuất bản phẩm từ xuất bản phẩm điện tử: Chọc tức vợ yêu - tập 1 – Nhà xuất bản Dân trí; Boss là nữ phụ - Nhà xuất bản Hà Nội; Người tìm xác – Nhà xuất bản Hà nội, kết quả như sau:

- 03/3 Xuất bản phẩm đủ quyết định xuất bản và quyết định phát hành xuất bản phẩm của Giám đốc Nhà xuất bản;

- 03/03 Xuất bản phẩm, Công ty thực hiện phát hành sau khi có quyết định phát hành của Giám đốc Nhà xuất bản;

- 03/03 Xuất bản phẩm có có văn bản chấp thuận của tác giả, chủ sở hữu quyền tác giả theo quy định;

- 03/03 Xuất bản phẩm có hợp đồng liên kết xuất bản với Nhà xuất bản.

Nhận xét: Công ty thực hiện liên kết xuất bản, in, phát hành từ xuất bản phẩm điện tử đúng quy định tại Điều 23 Luật xuất bản.

2.4 Chấp hành các quy định pháp luật về quảng cáo trên xuất bản phẩm điện tử:

Công ty không thực hiện quảng cáo trên xuất bản phẩm điện tử.

2.5 Chấp hành các yêu cầu của cơ quan nhà nước có thẩm quyền:

Trong thời kỳ kiểm tra, Công ty không có trường hợp cơ quan nhà nước có thẩm quyền yêu cầu loại bỏ hoặc dừng phát hành xuất bản phẩm điện tử.

2.6 Về đối soát thanh toán khai thác tác phẩm:

Các đối tác cung cấp xuất bản phẩm phát hành điện tử được Công ty cung cấp tài khoản đăng nhập hệ thống phát hành của Công ty để tổng hợp, giám sát số lượng người đọc, doanh thu phục vụ việc thanh toán giữa hai bên.

Cuối mỗi tháng, quý theo thỏa thuận, bộ phận kế toán của Công ty sẽ gửi biên bản đối soát bao gồm lượt đọc, doanh thu tương ứng cho đối tác. Sau khi đối tác kiểm tra và xác nhận bằng chữ ký trên văn bản, Công ty tiến hành thanh toán phần doanh thu đối tác được hưởng.

3. Việc chấp hành các quy định về chế độ báo cáo

Công ty thực hiện báo cáo định kỳ với cơ quan quản lý nhà nước theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 2 Thông tư số 01/2020/TT-BTTTT ngày 07/02/2020 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật xuất bản và Nghị định số 195/2013/NĐ-CP ngày 21/11/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật xuất bản.

III. Kết luận về những nội dung đã kiểm tra

1. Ưu điểm:

- Công ty chấp hành Quyết định kiểm tra số 738a/QĐ-KTra ngày 30/6/2022 của Chánh Thanh tra Bộ Thông tin và Truyền thông; cung cấp kịp thời hồ sơ, tài liệu liên quan, tạo điều kiện cho Đoàn kiểm tra hoàn thành tốt nhiệm vụ.

- Công ty hoạt động phát hành xuất bản phẩm và xuất bản phẩm điện tử có Giấy xác nhận đăng ký hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử và Giấy xác nhận hoạt động phát hành xuất bản phẩm. Công ty duy trì đủ các điều kiện

đảm bảo hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử. Hoạt động phát hành của Công ty phục vụ tốt nhu cầu của bạn đọc; kinh doanh có lãi, đảm bảo đời sống vật chất, tinh thần cho người lao động. Công ty tích cực tham gia, đóng góp các hoạt động xã hội do các cơ quan có thẩm quyền phát động, đặc biệt phát triển văn hóa đọc trong lực lượng Thanh niên.

- Công ty xây dựng các quy trình phát hành xuất bản phẩm điện tử chặt chẽ, khoa học đảm bảo việc phát hành xuất bản phẩm điện tử đúng các quy định của pháp luật,

- Công ty cơ bản chấp hành đúng quy định pháp luật về hoạt động phát hành xuất bản phẩm và liên kết xuất bản xuất bản phẩm, lưu giữ đầy hồ sơ có liên quan theo quy định.

2. Tồn tại

- Tỷ lệ sách phát hành của tác giả trong nước còn thấp, cụ thể: 29/29 xuất bản phẩm điện tử Công ty liên kết xuất bản, phát hành từ nguồn các tác phẩm của tác giả nước ngoài; Công ty chuyển sang hình thức điện tử để phát hành từ các xuất bản phẩm được xuất bản hợp pháp dưới hình thức khác 2640 xuất bản phẩm, trong đó xuất bản phẩm của tác giả Việt Nam là 473 xuất bản phẩm chiếm tỉ lệ 18%, xuất bản phẩm của tác giả nước ngoài là 2167 xuất bản phẩm chiếm tỉ lệ 72%.

IV. Yêu cầu và đề xuất:

1. Yêu cầu Công ty Cổ phần Sách điện tử Waka

- Thường xuyên cập nhật các văn bản quy phạm pháp luật về hoạt động xuất bản, in và phát hành xuất bản phẩm, xuất bản phẩm điện tử và các quy định pháp luật khác liên quan đến hoạt động kinh doanh của Công ty.

- Rà soát hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử của Công ty, đảm bảo: chuyển sang hình thức điện tử từ các xuất bản phẩm được xuất bản hợp pháp dưới hình thức khác để phát hành, nội dung đúng với xuất bản phẩm gốc; chấp hành đúng các quy định của pháp luật về quyền tác giả, quyền liên quan.

- Tăng cường đầu tư, liên kết xuất bản, phát hành xuất bản phẩm của tác giả trong nước; các xuất bản phẩm về văn hóa, giáo dục, chuyển đổi số, góp phần phát triển văn hóa đọc, hỗ trợ ngành xuất bản phát triển.

2. Đề xuất Bộ Thông tin và Truyền thông:

Chỉ đạo Cục Xuất bản, In và Phát hành, nghiên cứu, đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật xuất bản các nội dung sau:

- Quy định về điều kiện xuất bản phẩm điện tử được xuất bản hợp pháp chuyển sang hình thức khác (vd: ebook chuyển sang audio, video) tạo điều kiện cho tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động phát hành xuất bản phẩm điện tử thực hiện đúng quy định.

- Quy định chi tiết trình tự, thủ tục chuyển xuất bản phẩm điện tử sang xuất bản phẩm in để phổ biến tới nhiều người quy định tại khoản 4 Điều 46 Luật

xuất bản “4. Việc chuyển xuất bản phẩm điện tử sang xuất bản phẩm in để phổ biến tới nhiều người phải tuân thủ các quy định của Luật này và pháp luật về sở hữu trí tuệ”, tạo thuận lợi cho cá nhân, tổ chức thực hiện đúng các quy định của pháp luật.

- Loại hình sách tóm tắt điện tử ngày càng phổ biến và có xu hướng phát triển mạnh trong thời gian tới do có nhiều ưu việt về: tiết kiệm thời gian đọc, nội dung cô đọng và là kênh quảng bá bản sách đầy đủ hiệu quả. Luật xuất bản chưa điều chỉnh nội dung này, vì vậy cần có chính sách phát triển loại hình này, tạo điều kiện phát triển hoạt động xuất bản và phát hành xuất bản phẩm điện tử, phát triển văn hóa đọc tại Việt Nam.

Giao Đoàn kiểm tra theo dõi, đôn đốc Công ty Cổ phần Sách điện tử Waka thực hiện Kết luận kiểm tra và báo cáo kết quả về Bộ Thông tin và Truyền thông (Thanh tra Bộ) sau 15 ngày, kể từ ngày ký Kết luận kiểm tra./.

CHÁNH THANH TRA

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Phạm Đức Long (để b/c);
- Thứ trưởng Nguyễn Thanh Lâm (để b/c);
- Cục Xuất bản, In và Phát hành (để p/h);
- Sở TT&TT TP. Hà Nội (để p/h);
- Thành viên Đoàn kiểm tra;
- Công ty CP SĐT Waka (để thực hiện);
- Trung tâm Thông tin (để đăng tải);
- Lưu: TTra, Hồ sơ ĐKT. NTH (15).

Nguyễn Thành Chung